

АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК – ВИЗНАЧАЛЬНА СКЛАДОВА НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

БОЖКО Є.М., СПОРНИК М.В.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

Рисунок – найважливіша складова творчої діяльності будь-якого самостійного художника. Його художня самостійність неможлива без попередньої довгої навчальної рисувальної практики з натури.

В академічній освіті на кафедрі Образотворчого мистецтва навчальний рисунок займає першорядне місце. Він дає невід'ємну практику для постановки ока студента-художника. Якщо в середній школі учні, всі без винятку, вивчають математику, для тренування і розвитку розуму, то у вищих навчальних мистецьких закладах вивчають і практикують рисунок, для розвитку мислення, упорядкування творчих помислів.

Навчальний рисунок можна розділити на кілька видів:

- класичний рисунок;
- живописний рисунок;
- скульптурний рисунок.

У кожного з перерахованих видів рисунку існують свої завдання, можливості та вимоги до виконання. Безсумнівно, кожен рисунок в першу чергу повинен бути грамотно і точно збудований.

Класичний академічний рисунок виконується графітним олівцем на креслярському папері. В основному, це студія рисунку – виконання тривалого малювання з натури, опрацювання деталей, точне тонове рішення роботи. Кожна стадія виконання такого рисунку строго вивірена і прорахована. На перших етапах навчання варто приділити більше уваги саме такому класичному рисунку, оскільки він краще за інших вчить бачити і перевіряти пропорції, характер моделі, деталізувати форму, підпорядковуючи її цілому. Саме класичний рисунок добре розвиває окомір художника.

Живописний рисунок виконується в різних техніках – як графітним олівцем, так і м'якими матеріалами на різному папері. Цей рисунок, як і класичний, вимагає точності пропорцій. Живописний рисунок відрізняється технічним виконанням – допускає великі контрасти, жвавість і широту накладення штрихів (наприклад, м'якими графітними олівцями). Виконання рисунку м'якими матеріалами ведеться широко, локальними тоновими плямами. Якщо використовувати змішані техніки, то можна домогтися тепло-холодності в

рисунку – це виключно живописні якості. Прикладами цього рисунку можуть бути роботи таких художників, як Ганс Гольбейн, Микола Фешин.

Існує окремих підвид рисунку – «рисунок під живопис». Це найбільш вільний в техніці виконання, і пластичний рисунок. Його художник робить перед виконанням живописної роботи, з урахуванням завдань, які стоять для цього, в залежності від жанру роботи (пейзаж, портрет, натюрморт, жанрова композиція). Він може бути як лінійним, так і тоновим. Прикладом такого рисунку є відома робота Валентина Серова «Портрет П.І. Щербатової. 1911 р. полотно, вугілля, 242x184 см». Серов виконував малюнок під живопис, але живописну роботу створити не встиг. Сам малюнок на полотні був виконаний професійно точно і носить самостійний художній характер.

Скульптурний рисунок – виконується скульпторами для пошуків об'ємів і характеру моделі. Цей рисунок може відрізнитися від класичного напрямку. Він ближче до начерків і замальовок. Скульптурний рисунок не вирішує завдання простору і повітря.

Академічний рисунок в першу чергу вчить логічно вибудовувати послідовність ведення будь-якої роботи. Цю науку, за своєю точністю, порівнюють з математикою. Розуміння рисунку допомагає вирішити тонові завдання в живописі, побудувати повітряну перспективу, показати глибину простору за допомогою передачі масштабу.

Кожен професійний художник має володіти всіма видами рисунку. Мистецька освіта, яку надає кафедра Образотворчого мистецтва та подальша творча діяльність митця спрямовані на створення композиції. Це неможливо здійснити без знань та навичок академічного рисунку. Саме він вчить студента мислити, ставить окомір, почуття пропорцій. Одним словом – навчає художній грамоті. Тому, саме рисунок з натури (живої моделі) є основною складовою навчального процесу за направленням «Образотворче, декоративне мистецтво та реставрація».

Наявність натурників для дисциплін з рисунку та живопису – єдина складова, яка надає перевагу нашій академії серед інших художній навчальних закладів. Саме тому, абітурієнти для професійного навчання образотворчій грамоті обирають кафедру Образотворчого мистецтва. Невелика кількість практичних годин для дисциплін з рисунку веде до пониження рівня професіоналізму випускників кафедри Образотворчого мистецтва.

Література:

1. Блохин Н. Рисунок. СПб., Изд-во 0004 арт. 2010 г.
2. Могилевцев В.А. Основы рисунка. Учебное пособие. Санкт-Петербург. 2012 г.
3. Тютюнник В.В. Материалы и техники рисунка и живописи. – М., 1965 г.
4. http://artpoisk.info/article/v_a_serov_iz_knigi_a_a_sidorova_risunok_russih_masterov/